

Vedlejší septakordy

Mezi **vedlejší septakordy** řadíme ty, které sice disonují, ale nejsou disonancemi charakteristickými, tedy neobsahují interval zmenšené kvinty a nejeví snahu po rozvedení do tónických funkcí. Patří sem septakordy na I., III., IV. a VI. stupni a jsou značeny T^7 , III^7 , S^7 , a VI^7 .

Každý z těchto septakordů je možné rozvést **pětí druhy rozvodu**, třemi, které jsme poznali u základních septakordů a dvěma rozvody částečnými:

- 1) **Dominantním rozvodem** – charakteristický je klesající postup vrchní septimy, fundamentální bas (základní tóny obou akordů) klesá o kvintu
- 2) **Subdominantním rozvodem** – charakteristický je stoupající postup spodní septimy, fundamentální bas klesá o sekundu
- 3) **Kombinovaným rozvodem** – charakteristický je postup obou septim, vrchní stupňovitě klesá, spodní stupňovitě stoupá, fundamentální bas stoupá o sekundu
- 4) **Částečným dominantním rozvodem** – horní septima stupňovitě klesá, fundamentální bas klesá o tercii
- 5) **Částečným subdominantním rozvodem** – spodní septima stupňovitě stoupá, fundamentální bas klesá o kvartu

Dominantní rozvod	Subdominantní rozvod	Kombinovaný rozvod	Částečný dominantní rozvod	Částečný subdominantní rozvod
III^7	III^7	III^7	III^7	III^7
VI	II^6	S	T^6	VII^6_4
Postup fundamentálního basu				
Klesá o kvintu	Klesá o sekundu	Stoupá o sekundu	Klesá o tercii	Klesá o kvartu

Také tyto akordy mohou být uvedeny **v obratech**, postup fundamentálního basu se v tomto případě samozřejmě nemění.

Dominantní rozvod	Subdominantní rozvod	Kombinovaný rozvod	Částečný dominantní rozvod	Částečný subdominantní rozvod
III^6_5	III^6_5	III^4_3	III^4_3	III^2
VI	VI^2	II^6	S^6	T
VI^2	II^6	II^6	T	VII^6
Postup fundamentálního basu				
Klesá o kvintu	Klesá o kvintu	Klesá o sekundu	Stoupá o sekundu	Klesá o tercii
				Klesá o kvartu

Kromě rozvodů do obrátů kvintakordů, lze těmito pěti směry **postupovat také do obrátů septakordů**. V takovém případě však vznikající postupy mají spíše **charakter spojů**.

III⁷ VI⁴₃ III⁷ DS⁴₃ III⁷ *II⁶₅ III⁷ S² III⁷ T⁶₅ III⁷ D²

* místo značky S+ nebo ID píšeme II, protože není jasné, kam bude akord dále veden

Ne všechny druhy rozvodu jsou v praxi užívány, všeobecně však platí, že **nejlépe zní dominantní rozvod**, výjimkou je pouze akord S⁷, u něhož ze zvukového hlediska preferujeme kombinované rozvedení do D⁷ nebo D.

S⁷ D⁷ S⁷ D

* Tenor je nutné vést volně, stoupající a by zdvojilo citlivý tón

** Soprán je nutné vést volně, stoupající a by zdvojilo citlivý tón

V některých případech (v akordech s velkou septimou - např. tvrdě velký T⁷ v harmonické moll, měkce velký septakord S⁷ v harmonické dur, zvětšeně velký III⁷ v harmonické moll a VI⁷ v harmonické dur) se přikláníme k **převedení do kvintakordu stejné funkce nebo k rozvodu do příbuzných kvintakordů obsahujících tónickou primu, do které septima stoupá**, ve zvětšených akordech rozvádíme pouze septimu nebo zvětšenou kvintu.

T^{7h} 8 T^{7h} VI T^{7h} S S^{7b} 8 VI⁷ S⁶ III⁷_{5h} T⁶

Vedlejší septakordy se vyskytují nejčastěji v **sekvencích**, a to v transpozicích základního modelu. Disonantnost vedlejších septakordů se zmírňuje **přípravou** disonantních tónů stejně jako tomu bylo u základních septakordů (zadržení, následný tón, průchodné vedení), připravován je tón, který bude dále rozváděn, v kombinovaném rozvodu připravujeme buď vrchní nebo spodní septimu.

Zadání: Doplněte v uvedených příkladech sekvencí funkční značky

D dur

F dur

This musical score consists of two systems. The first system is for D major (D dur) and the second is for F major (F dur). Both systems are in C major (one sharp) and common time (C). The first system has six measures: three for D major and three for F major. The second system also has six measures: three for F major and three for D major. The right hand (treble clef) plays chords in the upper register, while the left hand (bass clef) plays single notes in the lower register.

As dur

E dur

This musical score consists of two systems. The first system is for A minor (As dur) and the second is for E major (E dur). Both systems are in C major (one sharp) and common time (C). The first system has six measures: three for A minor and three for E major. The second system also has six measures: three for E major and three for A minor. The right hand (treble clef) plays chords in the upper register, while the left hand (bass clef) plays single notes in the lower register.